

**СЕМІНАРСЬКІ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ
ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ «УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ»**

ЗАНЯТТЯ №5 Система обліку і калькулювання за змінними витратами.

Практична робота. Складання калькуляції по методу «Дірект-костинг» та застосовувати основні показники калькулювання собівартості продукції за змінними витратами.

В результаті проведення заняття студент повинен уміти:
практично володіти методом калькуляції «Дірект-костинг».

Методичні аспекти:

Калькулювання змінних витрат – це метод калькулювання, що передбачає включення у собівартість продукції лише змінних виробничих витрат;

Директ-костинг – це система управлінського обліку, яка базується на класифікації витрат на змінні та постійні і включає в себе облік витрат за їх видами, місцями виникнення й носіями, облік результатів виробничої діяльності, а також аналіз витрат і результатів для прийняття управлінських рішень;

Простий директ-костинг – заснований на використанні в обліку даних тільки про змінні витрати;

Розвинутий директ-костинг – полягає у тому, що до собівартості разом із змінними витратами включаються також прямі постійні витрати на виробництво та реалізацію продукції;

Маржинальний дохід – це різниця між доходом від реалізації продукції та змінними витратами. Він покриває загальні постійні витрати і відображає внесок сегмента (продукту, підрозділу) у покриття постійних витрат та формування прибутку підприємства.

ЗАВДАННЯ 1.

За даними таблиці 5.1 визначити невідомі показники:

Таблиця 5.1

Дані для розв'язку завдання 1

№	Показники	Реалізація за місяць			Всього
		“А”	“Б”	“В”	
1	Об'єм реалізації за місяць, грн.	45000	58000	73000	?
2	Змінні витрати	26100	42600	49900	?
3	Маржа із змінною с/в, грн.	?	?	?	?
4	Рівень маржі із змінною с/в, %	?	?	?	?
5	Постійні витрати	-	-	-	45000
6	Фінансовий результат	-	-	-	?

Зробити належні висновки:

ЗАВДАННЯ 2.

За даними таблиці 5.2 визначити невідомі показники:

Таблиця 5.2

Дані для розв'язку завдання 2

№	Показники	Реалізація за місяць			Всього
		"А"	"Б"	"В"	
1	Об'єм реалізації за місяць, грн.	51000	48000	39000	?
2	Змінні витрати	30500	29000	25000	?
3	Маржа із змінною с/в, грн.	?	?	?	?
4	Рівень маржі із змінною с/в, %	?	?	?	?
5	Постійні витрати	-	-	-	45000
6	Фінансовий результат	-	-	-	?

Зробити належні висновки:

ЗАВДАННЯ 3.

Підприємство "Росток" займається виготовленням побутової техніки. У жовтні 20XX р. фактичні витрати цеху по виробництву кухонних міксерів "Смак" у кількості 400 шт. становили 63900 грн. (з них змінні 50000 грн. і постійні 13900 грн.), загально виробничі витрати становили 8600 грн. (з них змінні 6000 грн. і постійні 2600 грн.), активні витрати і витрати на збут становили 11500 грн. (з них змінні 9000 грн. і постійні 2500 грн.). Ціна реалізації одного міксера 250 грн.

З метою відображення особливостей формування фінансових результатів передбачимо 2 варіанти:

- 1) виробництво і реалізація 400 міксерів;
- 2) виробництво 400, а реалізація 300 міксерів.

Для спрощення розрахунків візьмемо до уваги те, що по підрозділу відсутні залишки незавершеного виробництва на початок і кінець періоду, а також відсутні залишки готової продукції на початок періоду.

Необхідно розрахувати собівартість продукції та визначити фінансові результати за системою директ-костинг (табл. 5.3).

Таблиця 5.3

Таблиця для розрахунку собівартості та визначення фінансових результатів

№	Показники	Варіант 1	Варіант 2
1	Кількість реалізованих міксерів, шт.		
2	Ціна реалізації одного міксера, грн.		
3	Виручка від реалізації, грн.		

4	Кількість виготовлених міксерів, шт.		
5	Змінні фактичні витрати підрозділу по виробництву міксерів, грн.		
6	Змінні фактичні загальновиробничі витрати, грн.		
7	Змінні фактичні адміністративні витрати та витрати на збут, грн.		
8	Собівартість виготовлених міксерів, грн.		
9	Собівартість одного виготовленого міксера, грн.		
10	Собівартість реалізованих міксерів, грн.		
11	Кількість нереалізованих міксерів, шт.		
12	Собівартість нереалізованих міксерів, грн.		
13	Виробничий маржинальний дохід, грн.		
14	Маржинальний дохід, грн.		
15	Постійні фактичні виробничі, загально-виробничі, адміністративні витрати та витрати на збут, грн.		
16	Фінансовий результат		

Зробити належні висновки:

ЗАВДАННЯ 4.

Розрахуйте невідомі показники за даними таблиці 5.4.

Таблиця 5.4

Дані для розв'язку завдання 4

<i>Показники</i>	<i>Варіант 1</i>	<i>Варіант 2</i>	<i>Варіант 3</i>
Виручка	18000		15000
Прямі матеріальні витрати	3000	6000	3600
Прямі витрати на оплату праці	2500	5400	2400
Інші змінні витрати		3700	2000
Змінна собівартість	7800		
Маржинальний дохід		10000	
Постійні витрати	6200		
Прибуток		6900	5000

Література: [1; 2; 3; 4; 5; 6; 7].